

กสอ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ สงต. โทรศัพท์ ๐๒ ๖๑๘ ๒๓๒๓ ต่อ ๑๗๑๐,๑๗๑๑

ที่ นร ๐๒๐๙.๐๓/กม

วันที่ ๒๖

มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง สรุปการเข้าร่วมสัมมนาเรื่องกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียนฯ

เรียน อปส. ผ่าน รปส.(นางลดาวัลย์ บัวเอี่ยม)

เพื่อโปรดทราบ

เรื่องเดิม

อปส. มอบหมายให้ สปต. โดยนางสาวบุษบา บุชยะกนิษฐ นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ และนางพนิดา สายสอิต นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ เป็นผู้แทนเข้าร่วมสัมมนา เรื่อง “กลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน และกฎสำหรับการเสนอเรื่องการไม่ปฏิบัติตามให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนตัดสิน” ณ โรงแรม มิราเคิล แกรนด์ ถนนวิภาวดีรังสิต เมื่อวันอังคารที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ โดยมีนายพรชัย ด้านวิวัฒน์ รองอธิบดีกรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธานเปิดการสัมมนา

เรื่องเพื่อทราบ

การสัมมนา มีเนื้อหาสาระสรุปได้ ดังนี้

๑. นายพรชัย ด้านวิวัฒน์ รองอธิบดีกรมอาเซียน รักษาการอธิบดีกรมอาเซียน กล่าวเปิดการสัมมนา โดยกล่าวว่า เป้าหมายหลักของการก่อตั้งอาเซียน คือ การรักษาสันติภาพ ความมั่นคงและเสถียรภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวโดยสันติวิธี ประเทศสมาชิกอาเซียนจึงได้ร่วมกันพัฒนากลไกระงับข้อพิพาทขึ้นตามข้อ ๒๔ และ ๒๕ ของกฎบัตรอาเซียน ซึ่งกลไกระงับข้อพิพาทหลักของอาเซียนมี ๓ กลไก ได้แก่

๑) สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia: TAC)

๒) พิธีสารของกฎบัตรอาเซียนว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาท (Protocol to the ASEAN Charter on Dispute Settlement Mechanisms: DSMP)

๓) พิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน (ด้านเศรษฐกิจ) (ASEAN Protocol on Enhanced Dispute Settlement Mechanism: EDSM)

๒. การบรรยายหัวข้อเรื่อง “พิธีสารของกฎบัตรอาเซียนว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาท (Protocol to the ASEAN Charter on Dispute Settlement Mechanisms: DSMP)” และเรื่อง “กฎสำหรับการเสนอเรื่องการไม่ปฏิบัติตามให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนตัดสิน (Rules for Reference of Non-Compliance to the ASEAN Summit)” โดย รองอธิบดีกรมอาเซียน (นายพรชัยฯ) มีประเด็นสำคัญ คือ DSMP จัดทำขึ้นตามข้อ ๒๕ ของกฎบัตรอาเซียน โดยผู้นำอาเซียนได้ลงนามในพิธีสารฯ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๓ ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๑๖ ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เนื้อหาสาระสำคัญของพิธีสารฯ คือ

๑) การส่งเสริมให้รัฐคู่กรณีระงับข้อพิพาทโดยวิธีปรึกษาหารือ (Consultation)

๒) การใช้คนกลางที่น่าเชื่อถือ (Good Officers)

๓) การไกล่เกลี่ย (Mediation)

๔) การประนีประนอม (Conciliation) และ

๕) การใช้อนุญาโตตุลาการ (Arbitration)

/ทั้งนี้คู่กรณีสามารถเลือก.....

ทั้งนี้คู่กรณีสามารถเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่งดังกล่าวได้ทุกเมื่อหรือหากคู่กรณีฝ่ายหนึ่งไม่ยอมใช้วิธี
อนุญาโตตุลาการ พิธีสารฯ ให้สิทธิอีกฝ่ายในการยื่นเรื่องขอให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียน (ASEAN
Coordinating Council: ACC) ตัดสินว่าจะใช้วิธีใดในการระงับข้อพิพาท และหากการแก้ไขข้อพิพาท
ไม่บรรลุผลตามวิธีข้างต้น ให้ถือว่าข้อพิพาทนั้นเป็น “ข้อพิพาทที่ไม่อาจระงับได้ (Unresolved disputes)”
ซึ่งในกรณีนี้รัฐคู่กรณีสามารถนำเรื่องเสนอต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน โดยผ่านทาง ACC ได้ หรือกรณีที่ฝ่าย
หนึ่งฝ่ายใดไม่ปฏิบัติตามคำตัดสิน (Non-compliance) ซึ่งเป็นผลจากกลไกระงับข้อพิพาท รัฐคู่กรณีอีกฝ่าย
สามารถยื่นเรื่องต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนได้เช่นกัน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี DSMP ยังไม่มีผลบังคับใช้ เนื่องจากต้องรอให้
รัฐสมาชิกอาเซียนทั้งหมดให้สัตยาบันก่อน

๓. ในภาคบ้ายเป็นการบรรยาย ๒ หัวข้อ ได้แก่

๓.๑ เรื่อง สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity
and Cooperation in Southeast Asia: TAC) โดย นายโสรัจ สุขถาวร นักการทูตชำนาญการ กองอาเซียน ๑
มีเนื้อหาสาระสำคัญคือ สนธิสัญญา TAC ถือเป็นสนธิสัญญาฉบับแรกของอาเซียน ที่ผู้นำอาเซียนได้ร่วมลงนาม
เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๙ เพื่อเป็นกลไกระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐสมาชิก และห้ามมิให้รัฐสมาชิกคุกคาม
หรือใช้กำลังต่อกัน และระบุให้ระงับข้อพิพาทอย่างฉันทมิตรโดยการเจรจาตกลงกัน หากไม่สามารถตกลงกันได้
ให้ยื่นขอให้คณะมนตรีของสภาสูง (High Council) ซึ่งเป็นผู้แทนระดับรัฐมนตรีของรัฐภาคีของ TAC ทั้งหมด
พิจารณาเสนอแนะแนวทางหรือมาตรการที่เหมาะสมเพื่อระงับข้อพิพาท ปัจจุบันมีประเทศนอกภูมิภาคเข้าร่วม
เป็นภาคีของสนธิสัญญา TAC จำนวน ๑๘ ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย บังคลาเทศ จีน สาธารณรัฐเกาหลี ฝรั่งเศส
อินเดีย ญี่ปุ่น มองโกเลีย นิวซีแลนด์ ปากีสถาน ปาปัวนิวกินี ตุรกี แคนาดา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี
รัสเซีย ศรีลังกา ติมอร์เลสเต และสหรัฐอเมริกา สนธิสัญญา TAC นี้ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและสันติภาพ
ในภูมิภาคให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น

๓.๒ เรื่อง พิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน (ด้านเศรษฐกิจ) (ASEAN Protocol on
Enhanced Dispute Settlement Mechanism: EDSM) โดย นายรัชวิชญ์ ปิยะปราโมทย์ นักวิชาการพาณิชย์
เชี่ยวชาญ กระทรวงพาณิชย์ มีสาระสำคัญคือ พิธีสาร EDSM เป็นสนธิสัญญาที่กำหนดกลไกระงับข้อพิพาททาง
เศรษฐกิจโดยเฉพาะ โดยจัดตั้งคณะพิจารณา (Panels) และองค์กรอุทธรณ์ (Appellate Body) เพื่อให้สอดคล้องกับ
กระบวนการภายใต้ต้งค์การการค้าโลก (WTO) ทั้งนี้พิธีสาร EDSM สนับสนุนให้รัฐสมาชิกหาทางระงับข้อพิพาท
ระหว่างกันโดยวิธีปรึกษาหารือ หรือการใช้คนกลางที่น่าเชื่อถือ การประนีประนอม และการไกล่เกลี่ยก่อนที่จะ
เลือกให้วิธีอย่างเป็นทางการของคณะพิจารณาและองค์กรอุทธรณ์ ซึ่งหากตัดสินแล้วรัฐสมาชิกต้องปฏิบัติตาม
ข้อตัดสินและข้อเสนอแนะนั้น หากไม่ปฏิบัติตาม รัฐที่เป็นฝ่ายเสียหายสามารถร้องขอให้ชดใช้ค่าเสียหายหรือ
ระงับการให้สิทธิทางการค้ากับรัฐคู่กรณีได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และ สปต.จะได้แจ้งเวียนผลการสัมมนาฯ ทางอินทราเน็ต กปส. ต่อไป

ทราบ
ดำเนินการตามแผน

(นายธีระพงษ์ โสตาครี)

(นางวรรณมา วุฒิอาภรณ์)
ผอ.สปต.

(นางวรรณมา วุฒิอาภรณ์)
ผอ.สปต.
๓๐ มี.ค. ๒๕๕๕

อปส.
30 มี.ค. 2555
สปต. วันที่ 30 มี.ค. 55 เวลา 15:00 น.
นางธีระพงษ์ โสตาครี
30 มี.ค. ๒๕๕๕
นางลดาวัลย์ บัวเอี่ยม
209
30 มี.ค. 2555

นางลดาวัลย์ บัวเอี่ยม
รปส.
30 มี.ค.
ใน ผอ. สปต.
นาง รปส. นางนพพร...